

Salomo bidt

Het gebeurde in een verpleeghuis, waar ik op vrijdagmiddag een dienst mocht leiden voor de bewoners. Tijdens de dienst vierden we ook het Heilig Avondmaal. Op een grote schaal lagen repen witbrood, keurig gesneden. Daarnaast stonden twee verzilverde borden, die waren nog leeg. Ik pakte een reep van het brood en boog me over één van die verzilverde borden om daarop de brokjes brood te gaan leggen. Maar terwijl ik naar beneden keek, zag ik in het verzilverde bord mijn eigen gezicht. Het was een volmaakte spiegel. Toen begon ik het brood te breken. En bij elk stukje brood dat ik op het bord legde, verdween er een stukje van mijn eigen gezicht. Ik zag steeds meer brood en steeds minder van mijzelf. Dat raakte me. Want het brood staat toch voor Jezus Christus? Hij zegt

in Johannes 6: 'Ik ben het brood uit de hemel, als ie mand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid.'

Steeds meer werd mijn gezicht bedekt door het hemelse brood. Het was alsof ik weg mocht schuilen achter de Verlosser, de Redder van mijn leven. Johannes de Doper zei

over Jezus: 'Hij moet groter worden, ik moet kleiner worden.' En als dat gebeurt: 'steeds minder ik, steeds meer Jezus', dan geeft dat zoveel bevrijding en veiligheid. Je mag schuilen bij Hem, altijd, hoe de situatie ook is.

Aan dat voorval in het verpleeghuis moest ik denken bij dit gebed van koning Salomo, op het moment dat de tempel wordt ingewijd. Zeven jaar is eraan gebouwd, en nu is dat indrukwekkende tempelcomplex helemaal klaar. Hiervoor heeft de schrijver verteld dat God Zelf gekomen is in een wolk, dat Hij is neergedaald in de tempel, dat Zijn heerlijkheid zo groots was, zo indrukwekkend, dat de priesters niet meer in de tempel konden blijven, Ze moesten de tempel verlaten, zozeer was de aanwezigheid van God voelbaar.

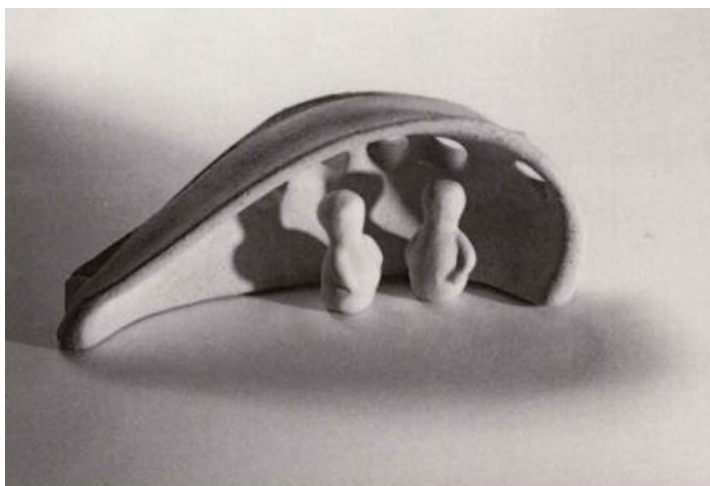
En nu gaat de koning bidden. In dat gebed gebeurt in feite net zoiets als wat ik meemaakte in dat verpleeghuis. Mensen mogen wegschuilen achter de almachtige God, wat er ook speelt in hun leven. Hoe de omstandigheden ook zijn. De tempel van de HERE is een plaats waar iedereen zijn hart mag uitstorten. Iedereen, wie dan ook, waarvandaan dan ook.

Salomo is zich er diep van bewust dat God Zich niet laat opsluiten in de tempel. Ja, God wil daar wonen, omdat Hij op die manier laat zien dat Hij echt permanent tussen de mensen wil blijven. Maar God is zo groot, Hij overstijgt elke grens. Salomo bidt in vers 27: 'Maar zou God werkelijk op de aarde wonen? Zie, de hemel, ja, de allerhoogste hemel, kan U niet bevatten, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb!'

Natuurlijk, God overstijgt alles! En toch, tóch heeft Hij concreet een plek gekozen om dáár te wonen ten midden van Zijn volk. Die tempel staat er al lang niet meer, maar God heeft Zich niet teruggetrokken in de hemel. Nee, Hij is opnieuw onder ons komen wonen in de gestalte van Jezus Christus, God de Zoon. Zoals Johannes het schrijft in Johannes 1: 14: 'En het Woord is vlees geworden (alles wat God te zeggen had, het Woord, dat is vlees geworden, het heeft een menselijk lichaam gekregen) en heeft onder ons gewoond, en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid.'

Hij, Jezus Christus, heeft het ons beloofd: 'Ik ben met u, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld.' En Hij is ook

daadwerkelijk hier op aarde, Hij woont onder ons, door Zijn Heilige Geest. Hij is niet meer gebonden aan één plaats: aan de tempel in Jeruzalem, of aan het lichaam van de Here Jezus Christus toen Hij op aarde was. Hij was toen maar op één plaats tegelijk. Maar door de Heilige Geest is God overal, en over de hele wereld roept Hij mensen bij elkaar. Over de hele wereld nodigt Hij mensen uit om te schuilen onder Zijn vleugels. En zo mogen ook wij dat doen vandaag, hier in de kerk, of waar je ook deze dienst meemaakt. We mogen schuilen bij hem, als we aan tafel gaan, maar ook als je dat op dit moment nog niet doet, om welke reden ook. Hij is een schuilplaats voor ieder mens. Een toevlucht. We hebben het gehoord, die regel uit Psalm 62: 'Stort uw hart uit voor Zijn aangezicht. God is voor ons een toevlucht.'

Vier elementen die opvallen in het gebed

Over dat lange gebed van Salomo zou heel veel te zeggen zijn. Maar laat ik vier dingen noemen, vier dingen die me opvielen.

1. God is oneindig groot

Ten eerste: het gebed begint met het schilderen van Gods grootheid. Vers 23 en 24: 'HERE, God van Israël, er is geen God zoals U, boven in de hemel of beneden op de aarde, Die het verbond en de goedertierenheid houdt tegenover Uw dienaren, die met heel hun hart wandelen voor Uw aangezicht, Die Zich tegenover Uw dienaar, mijn vader David, gehouden hebt aan wat U tot hem had gesproken. Want met Uw mond sprak U, en dat hebt U met Uw hand vervuld, zoals het op deze dag is.'

Merk je het? Salomo neemt de tijd om zich te concentreren op de grootheid van God, op de trouw van God, op de goedheid van God, op de macht van God. En als het gaat om het schuilen bij God, dan is dat altijd het eerste wat van belang is. Kom tot rust, zoek de stilte, en bedenk wie God is: de HERE van de hemelse legers, de Schepper van het heelal... Al je eigen zorgen, die zo levensgroot lijken, en die ook zo levensgroot zijn, die smelten weg als je ze vergelijkt met Gods grootheid. Altijd als je knielt en gaat bidden, gebeurt er iets met je. Als jij je klein maakt, en je beseft hoe groot God is, dan komt er alléén daardoor al rust in je ziel.

En zo mag je ook schuilen bij de Here Jezus. Hij heeft gezegd: 'Aan Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde' (Mattheüs 28: 18). Als je je alleen al daarop richt: álle macht in hemel en op aarde is in de handen van mijn Heiland, mijn goede Herder, dan wordje al een ander mens.

Dat is het eerste wat opvalt: Salomo begint met het grootmaken van God.

2. Je bent welkom, hoe je situatie ook is

Het tweede wat opvalt, dat is de volheid van het leven, die door Salomo onder woorden wordt gebracht. Salomo schetst in zeven gebeden allerlei situaties waarin mensen terecht kunnen komen, en waardoor ze naar de tempel komen om te bidden. In al die zeven gebeden is het patroon hetzelfde: 'Als er dit of dat gebeurt, en er komen mensen naar deze tempel om te bidden tot U, luister dan naar wat ze smeken en geef alstublieft antwoord op hun gebed.'

Zeven situaties komen voorbij. De eerste situatie klinkt ons vreemd in de oren. Vers 31-32: 'Wanneer iemand tegen zijn naaste zondigt en deze hem een eed oplegt, zodat hij een vervloeking over zichzelf afroept, en deze eed voor Uw altaar in dit huis komt, luistert U dan in de hemel, grijp in, en spreek recht over Uw dienaren, door de schuldige schuldig te verklaren en zijn weg op zijn eigen hoofd te doen neerkomen, door de rechtvaardige rechtvaardig te verklaren, en hem overeenkomstig zijn gerechtigheid te vergelden.' Wat bedoelt Salomo? Het gaat om een situatie waarin iemand beschuldigd wordt van een misdaad. Als het dan niet lukte om vast te stellen of de beschuldiging klopte, kon zo iemand ertoe verplicht worden om

ene eed te zweren in de tempel. Zo'n eed was een soort zelfvervloeking: 'God mag mij straffen als ik werkelijk die misdaad heb begaan.' En nu bidt Salomo: 'Wilt U luisteren naar zo'n eed. En wilt U inderdaad de schuldige straffen, maar de onschuldige rechtvaardig verklaren.'

Met andere woorden: als je eerlijk bent geweest, dan heb je niets te verbergen. Oók als jij een fout hebt gemaakt! Dan gaat het erom dat je die fout eerlijk opbiecht. Maar als het onduidelijk blijft of jij wel of niet schuldig bent, dan bidt Salomo: 'HERE, laat het duidelijk worden! Laat een onschuldige bij U mogen schuilen, geef dat hij of zij vrijuit zal gaan.'

En zo noemt Salomo nog zes andere situaties, die in de toekomst voor kunnen komen. Hij noemt de ellende als het volk Israël verslagen is door vijanden. Hij noemt de ramp als er geen regen valt. Hij somt in het vierde gebed een hele serie rampen op: honger, pest, misoogsten, sprinkhanenplagen, veroveringen door de vijand, ziekten. In het vijfde gebed noemt hij de vreemdeling, die uit een ver land komt om meer te leren over de God van Israël. Denk maar aan de koningin van Scheba die later bij Salomo zelf op bezoek zal komen. In het zesde gebed gaat het om een situatie van oorlog, waarin Israël ten strijde moet trekken. En in de zevende situatie gaat het om ballingschap. Dat is wel een heel profetisch gebed, want later is dit allemaal zo gebeurd: het volk is inderdaad meegenomen in ballingschap naar Babel. En daar, in dat verre Babel, daar knielden de Joden neer in de richting van het verre Jeruzalem, van de tempel, en zo legden ze hun gebed voor God neer.

Zeven situaties, en natuurlijk is dit niet het héle leven. Er zijn altijd nog meer situaties te bedenken. Maar het getal zeven staat voor de volheid. Het zijn zeven voorbeelden die inderdaad duiden op het héle leven. Wat er ook gebeurt, je bent welkom bij de almachtige Koning. Je bent welkom in Zijn nabijheid.

Ik vind dat zo'n bijzondere lijn naar het Avondmaal. Want daar, aan de tafel, wordt het heel zichtbaar. Naarmate je de mensen in de gemeente beter kent, weet je ook hoeveel er speelt, in het leven van ons allemaal. Soms weten we het van elkaar, we bidden bijvoorbeeld voor de zieken. Maar veel dingen weten we ook niet van elkaar. Dat kan ook niet altijd, en het hoeft ook niet altijd. Maar intussen is het er wel. Misschien heb jij zelf te maken met moeiten, met zorgen waar anderen niet van weten. Maar de Here Jezus weet het wel. Jij mag schuilen bij Hem. Met brood en wijn geeft Hij je nieuwe moed. En Hij hoort je gebed, wees daarvan overtuigd! Hij hoort je gebed! 'God heb ik lief, want die getrouwe Heer hoort mijn gebed, mijn smekingen, mijn klagen.' Twijfel er nooit aan, maar stort je hart uit voor God! Dat waren de eerste twee dingen die me opvielen in dit gebed: Salomo (1) richt zich op de grootheid van God, en (2) hij benoemt de volheid van het leven.

3. Wij zijn zondige mensen

Het derde wat mij opviel is Salomo's nederigheid. Op veel plaatsen legt hij een verband met zonde. Kijk maar bijvoorbeeld in vers 33 en 34: 'Wanneer Uw volk Israël door de vijand wordt verslagen, *omdat zij tegen U hebben gezondigd*, en zij zich tot U bekeren, Uw Naam belijden en tot U in dit huis zullen bidden en smeken, luistert U dan in de hemel, en vergeef de zonde van Uw volk Israël, en breng hen terug naar het land dat U aan hun

vaderen gegeven hebt.' En ook vers 35: 'Als de hemel gesloten is en er geen regen komt, *omdat zij tegen U gezondigd hebben...*' Die nederigheid trof me. Want wij zijn zondige mensen, zo is het ook. En juist als wij dat beseffen, zijn we des te meer welkom bij God, en des te meer welkom aan het Heilig Avondmaal. Want de Here Jezus is niet gekomen voor mensen die het allemaal goed doen, Hij is gekomen voor mensen die beseffen zondaar te zijn, en die alleen amar kunnen zeggen: 'Heer, wees mij, zondaar, genadig.' Jezus is niet voor niets aan het kruis gestorven! Hij kwam om Zijn leven te geven als losprijs voor velen, Hij kwam om in onze plaats de straf te dragen voor onze zonden. En nu staat Hij klaar, met open armen. En je mag het weten: 'O Heer, Uw bloed roept voor altijd: Barmhartigheid! Barmhartigheid!' Dat is het derde dat mij trof: de nederigheid van Salomo.

4. Toch is God de Here HERE, Adonai 'Ik zal er zijn'

En tenslotte het vierde, dat is het slot. Het gebed eindigt niet met het woord 'Amen', dat was toen nog niet gebruikelijk. Het eindigt met de naam van God, in vers 53: 'want U hebt Uw volk Israël voor Uzelf als Uw eigendom afgezonderd uit alle volken van de aarde ... toen U onze vaders uit Egypte leidde, Here HERE!' In het Hebreeuws staat er: 'Adonai Jahweh', de Heer Jahweh, de Heer 'Ik ben', de Heer 'Ik zal er zijn'. Salomo's gebed loopt uit op die naam van God, die naam die tegelijk een belofte is: 'Ik zal er zijn'. Wat er ook gebeurt. Als je schuilt bij de almachtige God, mag je verder gaan met deze belofte: 'Ik zal er zijn, Ik zal je nooit ontbreken.' Zo mogen wij vandaga ook Avondmaal vieren. Wat je ook op je hart hebt, wat je ook bezighoudt, kom en schuil bij Jezus. Denk aan Zijn grootheid, Zijn macht en Zijn goedheid, dat is het eerste. Kom naar Hem, wat er ook speelt in je leven, dat is het tweede. Belijd je zonden, maak je klein voor Hem, Hij zal je vergeven, dat is het derde. En vertrouw op Zijn belofte: 'Ik ga met je mee, Ik zal er zijn', dat is het vierde.

Het Heilig Avondmaal brengt ons dicht bij God, en het brengt ook ons dicht bij elkaar. Letterlijk, aan de tafel, en ook figuurlijk: het verbindt ons dat we samen het brood eten en de wijn drinken. Een collega-predikant deelde een ervaring die precies daarmee te maken heeft: doordat je dicht bij elkaar komt, dicht bij elkaars hart, kom je samen ook dicht bij God. Hij schreef dit: 'Ik heb nagedacht over heilige momenten, over hoe Christus me heeft verrast door Zijn aanwezigheid. Eén van die momenten kwam toen ik een gemeentelid met kanker bezocht. Ze zou gaan sterven en wilde graag nog een keer het Heilig Avondmaal vieren. Toen ik bij haar kwam, lag ze achterover in een soort ligstoel. Tegen het einde van het bezoek vroeg ik haar op welke manier ik voor haar kon bidden en of ze nog andere gebedsverzoeken had. Ze vroeg om gebed voor haar familie en ook voor de zieke koster van de kerk. Terwijl ik mijn hoofd boog om te bidden, kwam ze met veel moeite overeind in haar ligstoel en met een beetje hulp knielde ze daar op die stoel. Ik knielde naast haar op de grond en hield haar hand vast. Nadat ik had gebeden, verwachtte ik dat het stil zou blijven. Maar toen begon zij te bidden, voor mij! Dat raakte mij diep. Toen ik wegliep, wist ik dat ik in de aanwezigheid van de levende Christus was geweest. Die ervaring koester ik nog steeds.' Schuilen bij God, dat mag, wat er ook speelt in je leven. Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-4426280, renevervanloon@samaritaan.org